

FORMAALKOTÓ TÉNYEZŐK: A RITMUS

A DIASORT KÉSZÍTETTE: PÖLCZ MÁRTON

A RITMUS FOGALMA

- A ritmus ismétlődően arányos tagolása egy adott mozgásnak. Az arányosságot a mérték határozza meg, melynek jól megkülönböztethető kezdete és vége van.
- Ha valamely ismétlődés a természetben mértékkel rendelkezik, akkor létezik ritmusa. (például: a szívdobbanás).
- Ha a mérték módosul vagy megszűnik, annak komolyabb következményei lehetnek.
- Már az Ókorban is nagy jelentőséget tulajdonítottak a természeti ritmusoknak.
- Arisztotelész szerint a ritmus velünk született képesség, amelyet a természeti tények megfigyeléséből lehet minél inkább elsajátítani.
- A marxisták a ritmus fogalmát a munkához társították. Szerintük az ember a természeti ritmikát csak a munkavégzés során alkalmazott folyamatos és ritmikus erőfeszítés során vált képessé elvonatkoztatni a konkrét tárgytól.
- Tény, hogy az emberiség a ritmust ősidők óta alkalmazza a díszítőművészetben, szimbolikus tartalmak felidézésében (például: harci tamtam).

A RITMUS TULAJDONSÁGAI

- A ritmusra azonnal felfigyelünk, az ismétlődés kiemeli az információt.
- A ritmus érzékelése *antropomorf*: csak „emberi dimenziójú” ritmikát tudunk felfogni, túl gyors/ritka ritmust nem (például: autópályán a kilométerkövek).
- A ritmus megnyugtató, rendérzetet keltő, azonban *embertelenné* is válhat, ha az embertől független ritmika alá rendelik (például: gépies munka).
- Konrad Lorenz (1903-1989) osztrák etológus szerint a modern életritmus felfokozott tempójú és veszélyes ritmikát jelent a társadalmi és gazdasági életben.
- A ritmus típusa és szerepe szerint lehet kölcsönhatásból származó/funkcionális/esztétikai (például: lábnyomok a hóban, létra fokai, festmények).
- A formatervezésben a ritmus esztétikai hatása azon alapul, hogy a hasznossággal összefüggő konstrukció vizuálisan átélhetővé válik.
- A ritmus felhasználásának sokoldalúságából adódóan egy design képzőművészeti alkotássá válhat.

BIBLIOGRÁFIA

Szöveg:

- Lissák György: A formáról. Budapest. Láng Kiadó és Holding Rt.. 1998. **ISBN:** 9638054093

Képek:

- <http://www2.fiskars.com/Products/Gardening-and-Yard-Care/Rakes/Leaf-Rake> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.
- <http://mmakademia.hu/alkotas/-/record/MMAA64823> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.
- <http://www.autogaleria.hu/kl.php?kid=143000-lkarus-E99-Eagle-1995> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.
- <https://www.julesb.co.uk/armani-jeans-borsa-striped-tote-bag-p812018> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.
- <https://teakwarehouse.com/furniture/elizabeth-teak-garden-bench-3-seat/> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.
- <http://www.artnet.com/artists/ettore-sottsass/mobile-giallo-cabinet-NyU4PwuznITzHoFbiugKqQ2>

Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.

- <http://www.artnet.com/artists/ettore-sottsass/adesso-p%C3%A8ro-bookcase-from-the-ruins-series-VwRgRcRgfVks1LQvcL0oTA2> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.
- <http://oktoport.hu/lakotelepek-megoldatlan-tereinek-hasznositasa> Oldal látogatásának ideje: 2018. március 3.